

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**FONAMENTS DE GESTIÓ
D'EMPRESSES**

Coordinació: Antonio Colom Gorgues

Any acadèmic 2013-14

Informació general de l'assignatura

Denominació	FONAMENTS DE GESTIÓ D'EMPRESES
Codi	101300
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	Matí i Tarda
Crèdits teòrics	4
Crèdits pràctics	1
Coordinació	Antonio Colom Gorgues
Departament/s	Administració d'Empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	<p>Classes presencials 60 hores Hores totals 6 crèdits x 25 = 150 hores totals Treball autònom de l'estudiant:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Seguiment temàtic, d'apunts, ordenació -Seguiment i realització de activitats pràctiques corresponents a cadascun dels temes teòrics -Autocontrol i avaluació de les activitats pràctiques -Treballs en equip -Estudi, seguiment i preparació de l'assignatura -Preparació de les avaluacions -Tutories
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Castellà/Català
Distribució de crèdits	Antonio Colom Gorgues, 6 crèdits Maria Teresa Ribelles, 7,2 crèdits Manuel Plana Ferran, 6 crèdits
Horari de tutoria/lloc	Antonio Colom Gorgues, tutories a concretar a traves de correu electrònic Teresa Ribelles Sans, tutories a concretar a traves de correu electrònic Manuel Plana Farran, tutories a concretar a traves de correu electrònic

Antonio Colom Gorgues
Maria Teresa Ribelles Sans
Manuel Plana Farran

Informació complementària de l'assignatura

Recomanacions

- a) Amb independència de l'horari de tutories establert, sempre podeu enviar un correu electrònic per quedar un dia a una hora determinada.
- b) Una bona forma d'enfocar l'estudi d'aquesta assignatura és la següent:
- Seguir les explicacions realitzades pels professors i anar configurant els vostres apunts. Es recomana que us llegiu cada setmana els vostres apunts i us aneu fent resums per tal de fer èmfasi en els conceptes fonamentals que s'han de comprendre i retenir. A continuació, s'ha de procedir a fer una lectura comprensiva de les publicacions que us farem arribar.
 - Al finalitzar l'estudi dels temes, es recomana fer els corresponents exercicis proposats. Alguns exercicis seran resolts pels professors i d'altres els treballareu i resoldreu vosaltres per tal d'assolir els conceptes explicats a classe.
 - Relacionar els continguts teòrics que s'han après amb el món real. Per això, és recomanable realitzar les activitats proposades.
 - En qualsevol cas, és aconsellable que realitzeu consultes bibliogràfiques amb l'objectiu d'acostumar-vos a fer front a la resolució de problemes de forma individual, així com que realitzeu diverses recerques a través de la navegació a Internet, tot i que sempre tindreu a la vostra disposició al professor per a qualsevol dubte, consulta o aclariment.

Enfocament de l'assignatura

Aquesta assignatura es troba ubicada en el primer curs del grau en administració i direcció d'empreses, és per tant, una assignatura introductòria que pretén donar a l'estudiantat una visió global de l'empresa tant des de la seva vessant interna o externa o de l'entorn.

Al llarg d'aquesta assignatura no només s'imparteixen coneixements teòrics sinó també pràctics ja que la formació en gestió empresarial requereix que l'alumne tingui habilitats i destreses per poder actuar en l'àmbit de l'empresa. Això implica que és tant important l'assimilació dels coneixements teòrics com la seva aplicació en la resolució dels problemes empresarials. En aquest sentit, les classes pràctiques són un element més en l'aprenentatge d'aquestes habilitats i destreses, ja que són el pont necessari entre la teoria i la pràctica real empresarial.

Relació amb altres assignatures del pla d'estudis

Aquesta assignatura serveix de base d'altres assignatures del grau, especialment Organització i Administració d'Empreses i Direcció estratègica.

Objectius acadèmics de l'assignatura

OBJECTIU GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

Identificar i comprendre l'Empresa com unitat socioeconòmica, organitzada de producció, per tant com a realitat socioeconòmica i agent econòmic productiu, les seves dimensions conceptuals, l'empresa com a sistema; entendre l'Empresa com a ent que interacciona amb el macroentorn; estudiar les diferents formes empresarials; fonamentar l'estructura organitzativa i de propietat de l'empresa, analitzant la dimensió concentració i evolució de creixement empresarial; i finalment estudiar i analitzar el sistema de direcció empresarial.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- a. Estudiar, analitzar i comprendre l'Empresa com una realitat socioeconòmica, i com a unitat socioeconòmica organitzada de producció, amb una serie de dimensions conceptuals, amb el seu funcionament sistèmic i la responsabilitat de l'empresari i la funció directiva.
- b. Estudiar, analitzar i saber aplicar els plantejaments de l'interacció Empresa-Macroentorn, i la resposta de l'empresa amb els plantejaments estratègics i la direcció estratègica de l'empresa; estudiar i analitzar les diferents formes i classes d'empreses.
- c. Estudiar, analitzar i saber aplicar elements d'estructuració organitzativa i de propietat de l'empresa, la seva dimensió, concentració i evolució del creixement empresarial; també saber comprendre el funcionament del sistema directiu de l'empresa.

NOTA: A part, dins l'apartat de Competències s'afexiran altres objectius inherents a les competències estratègiques plantejades per la Universitat de Lleida.

Competències

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

Objectius

- Objectiu 5. Temes 1,2,3,4,5,9 i 10: - Utilitzar els recursos de les TIC'S per a accedir i treballar els exercicis d'aplicació de criteris de decisió proposats pel professorat.

- Correcció en l'expressió oral i escrita

Objectius

- Objectiu 3. Temes 1,2,3,4,5,9,10: -Resoldre els casos plantejats a classe i discutir-los.

Competències específiques de la titulació

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

Objectius

- Objectiu 5. Temes 4,5,9 i 10: - Utilitzar els recursos de les TIC'S per a accedir i treballar els exercicis proposats pel professorat.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

Objectius

- Objectiu 6. Temes 1,2,3,4,5,9, i 10: Treballar de manera autònoma i cooperant amb els companys en la resolució de casos i exercicis.

- Capacitat de crítica i autocrítica.

Objectius

- Objectiu 3. Temes 1,2,3,4,5,6, 7,8,9 i 10: Aplicar l'esprit crític en l'assimilació dels continguts de tots els temes del programa.

- Treball en equip i lideratge.

Objectius

- Objectiu 1. Temes 4, 5, 6, 9 i 10: - Utilitzar els recursos de les TIC'S per a accedir i treballar els exercicis proposats pel professorat tant de manera individual com en equip.

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

Objectius

- Objectiu 10. Tema 10: -Defineix el sistema de direcció i explica la seva estructura. -Concreta que entens per missió, objectius i fites de l'empresa. -Describeix el procés de direcció de l'empresa. - Diferencia entre eficiència directiva i direcció per objectius. -Aplica els criteris de decisió a la presa de decisions.

Continguts fonamentals de l'assignatura

El programa d'aquesta assignatura s'articula en **tres parts**. Cada part està lligada amb la següent configurant, amb el conjunt del programa, un tot, que dona lloc a una visió general i bàsica de l'Empresa.

-En la Primera Part (Fonaments d'Economia de l'Empresa), trobareu els conceptes bàsics d'aquesta assignatura com, per exemple: empresa, empresari i farem una anàlisi de la funció directiva.

En la Segona Part (L'empresa i el seu entorn econòmic), veureu com l'empresa estudiada en la primera part no es troba aïllada sinó que depèn de l'entorn. Per tant, haureu d'analitzar tot allò que és aliè a l'empresa i que li afecta, és a dir, detectareu les amenaces i les oportunitats que es deriven d'aquest entorn, així com, les fortaleses i les debilitats de l'empresa. Per tant l'empresa no és quelcom aïllat sinó que forma part d'un entorn. També aplicarem tècniques per a estudiar aquest entorn i per mesurar el grau de competitivitat de l'empresa. Acabarem aquesta segona part analitzant la tipologia d'empreses que ens trobem en el nostre entorn.

En la Tercera i última Part (L'estructura i el sistema de direcció de l'empresa) abordarem l'estructura organitzativa i de propietat de l'empresa. Això li permetrà a l'empresa escollir la seva dimensió òptima i decidir si vol/pot créixer i en quina mesura. Acabarem aquesta tercera part aplicant criteris que ens ajudin a la presa de decisions.

PRIMERA PART (BLOC 1): FONAMENTS D'ECONOMIA DE L'EMPRESA**1. L'EMPRESA COM A REALITAT SOCIOECONÒMICA**

- 1.1. L'EMPRESA COM A REALITAT: INTRODUCCIÓ CONCEPTUAL
- 1.2. L'EMPRESA CAPITALISTA COM A ÒRGAN DEL SISTEMA ECONÒMIC
- 1.3. LA FUNCIÓ DE L'EMPRESA COM A AGENT ECONÒMIC
- 1.4. ELS ELEMENTS DE L'EMPRESA
- 1.5. L'EMPRESA ACTUAL: UN SISTEMA COMPLEX

2. CONCEPTE D'EMPRESA

- 2.1. DIMENSIONS CONCEPTUALS DE L'EMPRESA
- 2.2. L'EMPRESA COM A SISTEMA: ANÀLISI DESISTEMES EMPRESARIALS
- 2.3. CONCEPTE D'EMPRESA COM A ORGANITZACIÓ: PRINCIPIS BÀSICS
- 2.4. FUNCIONS DE L'EMPRESA DES DEL PUNT DE VISTA SOCIOECONÒMIC

Quadern d'exercicis dels temes 1 i 2:

Exercicis sobre l'empresa i l'empresari.

3. L'EMPRESARI: ANÀLISI DE LA FUNCIÓ DIRECTIVA

- 3.1. EVOLUCIÓ DEL CONCEPTE D'EMPRESARI: CONCEPCIÓ CLÀSSICA I EL PAPER DE L'EMPRESARI EN L'ECONOMIA ACTUAL
- 3.2. ANÀLISI DE LA FUNCIÓ DIRECTIVA: INNOVACIÓ, LIDERATGE I ACTITUD ESTRATÈGICA

SEGONA PART (BLOC 2): L'EMPRESA I EL SEU ENTORN ECONÒMIC**4. L'EMPRESA I L'ENTORN**

- 4.1. CONCEPTE I NATURALES A DE L'ENTORN
- 4.2. FACTORS D'ENTORN I LA SEVA INFLUÈNCIA EN L'EMPRESA
- 4.3. LA RESPOSTA DE L'EMPRESA: LA DIRECCIÓ ESTRATÈGICA
- 4.4. RESPONSABILITAT SOCIAL DE L'EMPRESA

Quadern d'exercicis del tema 4:

Exercicis per a aplicar DAFO'S.

5. LA COMPETITIVITAT DE L'EMPRESA

- 5.1. CONCEPTE DE COMPETITIVITAT
- 5.2. ANÀLISI DE LA COMPETITIVITAT DE L'EMPRESA
- 5.3. MESURA DE LA COMPETITIVITAT DE L'EMPRESA

Quadern d'exercicis del tema 5:

Exercicis sobre mesures de l'eficiència.

6. FORMES I CLASSES D'EMPRESES

- 6.1. LES FORMES EMPRESARIALS
- 6.2. CLASSIFICACIÓ EMPRESARIAL: CRITERIS ECONÒMICS
- 6.3. CLASSIFICACIÓ EMPRESARIAL: CRITERIS JURÍDICS
- 6.4. CLASSIFICACIÓ EMPRESARIAL: CRITERIS ORGANITZATIUS

TERCERA PART (BLOC 3): L'ESTRUCTURA I EL SISTEMA DE DIRECCIÓ DE L'EMPRESA**7. L'ESTRUCTURA ORGANITZATIVA**

- 7.1. CONCEPTE I ELEMENTS DE L'ESTRUCTURA ORGANITZATIVA
- 7.2. ELS PRINCIPIS QUE ESTRUCTUREN L'ORGANITZACIÓ DEL'EMPRESA
- 7.3. INTRODUCCIÓ A LES FORMES ORGANITZATIVES

8. ESTRUCTURA DE PROPIETAT DE L'EMPRESA

- 8.1. SEPARACIÓ DE PROPIETAT I CONTROL
- 8.2. CONCEPTE D'ESTRUCTURA DE PROPIETAT: GRUPS DE PROPIETAT

8.3. CLASSES PRINCIPALS DE CONTROL DE L'EMPRESA

9. DIMENSIÓ, CONCENTRACIÓ I CREIXEMENT DEL'EMPRESA

- 9.1. LA IMPORTÀNCIA DE LA DIMENSIÓ DE L'EMPRESA: FACTORSEXPLICATIUS
- 9.2. LA MESURA DE LA GRANDÀRIA DE L'EMPRESA I LA SEVADIMENSIÓ ÒPTIMA
- 9.3. CONCEPTE I MESURA DE LA CONCENTRACIÓ EMPRESARIAL
- 9.4. CONCEPTE, FORMES I MODALITATS DE CREIXEMENT DE L'EMPRESA.

Quadern d'exercicis del tema 9:

Exercicis de punt mort.

10. EL SISTEMA DE DIRECCIÓ DE L'EMPRESA

- 10.1. CONCEPTE I ESTRUCTURA DEL SISTEMA DE DIRECCIÓ
- 10.2. MISSIÓ,OBJECTIUS I FITES DE L'EMPRESA
- 10.3. EL PROCÉS DEDIRECCIÓ DE L'EMPRESA
- 10.4. EFICIÈNCIA DIRECTIVA I DIRECCIÓ PER A OBJECTIUS
- 10.5. INTRODUCCIÓ A LES DECISIONS EMPRESARIALS: CRITERIS BÀSICS DE DECISIÓ EN SITUACIONS D'INCERTESA I DE COMPETÈNCIA

Quadern d'exercicis del tema 10:

Exercicis d'aplicació de criteris dedecisió.

Eixos metodològics de l'assignatura

Es proposa una metodologia general activa, plantejant la màxima participació de l'alumnat a través d'una interacció entre el professor i l'estudiant. Malgrat tot que en alguna temàtica s'haurà de proposar la presentació de conceptes, definicions i alguns continguts que es desenvoluparan segons el mètode magistral, es tractarà d'invocar la interactivitat i la participació activa dels citats estudiants, promovent així el millor enteniment i assimilació dels continguts teòrics i habilitats en la resolució d'exercicis, problemes i supòsits.

S'incidirà també en l'esfera afectiva, tractant d'incorporar components d'aprenentatge de bones actituds, de responsabilitat i bon fer, tant en l'òptica del present procés docent de l'estudiant, com en la projecció del futur professional del mateix, una vegada acabats els seus estudis i assolida la seva inserció en el mercat laboral dins un futur més o menys immediat.

Es proposen les següents activitats i nombre d'hores de dedicació (hores totals de dedicació 150 hores):

- Activitats presencials (unes 60 hores): Exposicions del professor; debats, participació i col·laboració de l'estudiant; presentació, organització, conceptes i definicions, mètode inductiu, presentació i resolució d'exercicis, treballs, etc.
- Activitats semi-presencials i/o amb tutoria (unes 10-20 hores): Realització d'estudi de casos, visites a mercats, exercicis i treballs, consultes de l'alumne.
- Activitats lliures i/o autònomes (unes 70-80 hores): Estudi individual i preparació de l'assignatura, recerca d'informació, organització d'apunts i material didàctic, resolució de problemes, preparació documental i elaboració d'estudis de casos, etc.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

ESQUEMA ORIENTATIU DEL PLA TEMPORAL DE L'ASSIGNATURA

- Data d'inici de l'assignatura: 16 de setembre de 2013
- Setmana 1ª Avaluació: de l'11 al 15 de novembre de 2013
- Setmanes 2ª Avaluació-Avaluació Final: del 20 de gener al 7 de febrer de 2014
- Data de finalització de l'assignatura: 17 de gener de 2014
- Total setmanes d'impartició docent i activitats lectives presencials: 14 setmanes

TAULA ESQUEMÀTICA PLA TEMPORAL DE L'ASSIGNATURA

Temes, activitats	Setmanes
Tema 1. L'empresa com a realitat socioeconòmica	16 al 20-09-2013
Tema 2. Concepte d'empresa	23 al 27-09-2013
Tema 3. L'empresari: anàlisi de la funció directiva	30-09 al 4-10-2013
Tema 4. L'empresa i l'entorn. Exercicis	7 al 11-10-2013
Tema 5. La competitivitat de l'empresa. Exercicis	14 al 18-10-2013
Tema 6. Formes i classes d'empreses	21 al 25-10-2013
Treballs pràctics, resolució exercicis	28 al 31-10-2013
Recapitulació, resum i repas. Preparació 1 ^a Avaluació	4 al 8-11-2013
Primera Avaluació, Temes 1 al 6	11 al 15-11-2013
Tema 7. L'estructura organitzativa	18 al 22-11-2013
Tema 8. Estructura de propietat de l'empresa	25 al 29-11-2013
Treballs pràctics, resums	2 al 5-12-2013
Tema 9. Dimensió, concentració i creixement de l'empresa. Exercicis	9 al 13-12-2013
Tema 10. El sistema de direcció de l'empresa. Exercicis	16 al 20-12-2013
Treballs pràctics, resolució exercicis	3 al 10-01-2014
Recapitulació, resum i repas. Preparació 2 ^a Avaluació	13 al 17-01-2013
Segona Avaluació. Temes 7 al 10	20 al 31-01-2013

Sistema d'avaluació

SISTEMA D'AVALUACIÓ

Globalment, el sistema d'avaluació es planteja com Avaluació Continua, amb tasques d'autoavaluació dels exercicis de cada tema, seguiment de l'assignatura pel que fa a conceptes, elements definitoris i continguts teòric-pràctics, i realització de 2 proves d'avaluació:

- Primera Avaluació (temes 1 al 6) la setman del 11 al 15 de novembre de 2013 i
- Segona Avaluació (temes 7 al 10) la setmana del 20 al 24 gener de 2014.

Les proves d'avaluació seran tipus test

Bibliografia i recursos d'informació

KOONTZ H., WEIHRICH H., CANNICE M. (2012). *Administración. Una perspectiva global y empresarial*. Ed. McGraw Hill, 14ª edición.

TRIADÓ IVERN, X.M. et al. (2011). *Administración de la Empresa. Teoría y práctica*. Ed. McGraw-Hill Interamericana de España S.L.

BUENO CAMPOS, E. (2004): *Curso básico de economía de la empresa: un enfoque de organización*. Madrid. Ediciones Pirámide. Cuarta edición.

PÉREZ GOROSTEGUI, E. (2002). *Introducción a la economía de la empresa*. Editorial Centro de Estudios Ramón Areces, Madrid.